

ÎNCHEIERE

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea recursului declarat de societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing”,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing” împotriva societății cu răspundere limitată „Justin Construct” și societății cu răspundere limitată „Bristar Grup” cu privire la încasarea datoriei, obligarea achitării ratelor de leasing înainte de termen și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de banca comercială „Moldova-Agroindbank” societate pe acțiuni și s-a menținut hotărârea din 14 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, prin care s-a admis parțial acțiunea depusă de banca comercială „Moldova-Agroindbank” societate pe acțiuni,

constată:

La 14 septembrie 2016, societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing” (în continuare SA „MAIB-Leasing”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Justin Construct” (în continuare SRL „Justin Construct”) și societății cu răspundere limitată „Bristar Grup” (în continuare SRL „Bristar Grup”) cu privire la încasarea datoriei, obligarea achitării ratelor de leasing înainte de termen și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că, la 05 octombrie 2012, între SA „MAIB-Leasing” și SRL „Justin Construct” a fost încheiat contractul de leasing financiar nr. FL1-2473, obiect al căruia îl constituie camionul de model xxxxx și semiremorca de model xxxxx.

La aceeași dată, între aceleași părți, a fost semnat contractul de leasing financiar nr. FL1-2474 obiect al căruia îl constituie camionul de xxxxx și semiremorca de model xxxxx.

La fel, reclamantul a relevat că valoarea de intrare a bunurilor conform contractelor menționate este de 2 010 000 de lei, iar prețul total, inclusiv ratele de leasing și plățile de asigurare a bunurilor este de 2 864 498,40 de lei.

Astfel, SRL „Justin Construct” și-a asumat obligația să achite ratele de leasing conform graficului, în termen de 60 luni, până la 30 septembrie 2017.

Totodată, la 05 octombrie 2012, conform actelor de predare-primire nr. 1 și nr. 2, SA „MAIB-Leasing” a transmis camioanele și semiremorcile menționate supra în posesia și folosința SRL „Justin Construct”.

Totodată, în scopul garantării executării obligațiilor contractuale, la 19 martie 2014, între SA „MAIB-Leasing”, SRL „Justin Construct” și SRL „Bristar Grup” au fost încheiate contractele de fidejusiune nr. FL1-2473G1 și nr. FL1-2474G1, prin care SRL „Bristar Grup” s-a obligat să răspundă în mod solidar cu debitorul în vederea executării integrale a obligațiilor contractuale.

Sub acest aspect, reclamantul a evocat că SRL „Justin Construct” nu și-a onorat obligațiunile contractuale și nu a efectuat nici o plată în vederea achitării ratelor de leasing, astfel încât în perioadele 30 noiembrie 2012 – 28 februarie 2013, 30 aprilie 2013 – 28 februarie 2014, 30 aprilie 2014 – 31 ianuarie 2015, 31 ianuarie 2015 – 29 septembrie 2015, 29 septembrie 2015 – 20 mai 2016 și din 20 mai 2016 până în prezent, nu a efectuat nici o plată în vederea achitării ratelor de leasing, fapt care servește temei de solicita achitarea integrală a ratelor de leasing.

În acest sens, reclamantul a menționat că potrivit actelor de verificare din 17 august 2016, în rezultatul neexecutării obligațiilor contractuale, SRL „Justin Construct” a acumulat o datorie curentă în sumă de 501 835,37 de lei, dintre care 250 628,60 de lei conform contractului de leasing financiar FL1-2473 și 251 206,77 de lei conform contractului de leasing financiar nr. FL1-2474.

Din suma totală a datoriei curente de 501 835,37 de lei, 600 de lei constituie cheltuielile recuperabile pentru evaluarea apartamentului xxxxx care i-a fost transmis de către SRL „Bristar Grup” în contul stingerii datoriei curente a SRL „Justin Construct”.

Conform actelor de verificare din 17 august 2016, datoria pe termen lung a SRL „Justin Construct”, în baza contractelor de leasing constituie 485 295,48 de lei.

Astfel, având în vedere că SRL „Justin Construct” nu a achitat plățile de leasing mai mult de trei luni, SA „MAIB-Leasing” s-a adresat pârâților cu cerere prealabilă, prin care a solicitat achitarea integrală a datoriei curente și a ratelor de leasing, în termen de 10 zile, însă, deși reclamațiile au fost recepționate, debitorii nu au stins datoria.

În această ordine de idei, reclamantul SA „MAIB-Leasing” a solicitat admiterea acțiunii și încasarea în mod solidar din contul SRL „Justin Construct” și SRL „Bristar Grup” în beneficiul său a datoriei curente în sumă de 501 835,37 de lei; a sumei de 485 295,48 de lei cu titlu de achitare integrală înainte de termen a ratelor de leasing; și a sumei de 29 613,92 de lei cu titlu de compensarea a taxei de stat.

La 05 aprilie 2017, SA „MAIB-Leasing” a depus cerere de concretizare a cuantumului pretențiilor (vol. I, f.d. 132-133).

În motivarea cererii de concretizare, reclamantul a menționat că în suma ratelor de leasing de 485 295,48 de lei a fost inclusă cota-parte din valoarea de intrare a bunului care nu a ajuns la scadență. Astfel prin cererea inițială nu a fost solicitată încasarea dobânzii de leasing până la sfârșitul perioadei de leasing.

Deopotrivă, având în vedere că prin cererea inițială nu a fost solicitată revindicarea camioanelor și semiremorcilor, reclamanta a considerat că este în drept să solicite achitarea dobânzii de leasing până la sfârșitul perioadei de leasing.

Dealtfel, în actele de verificare din 17 august 2016 a fost calculată dobânda de leasing doar până la 30 iulie 2016. Astfel, pentru perioada 01 august 2016 – 30 septembrie 2017 pârâții sunt obligați să achite dobânda de leasing în sumă de 58 802,56 de lei.

În această ordine de idei, reclamantul SA „MAIB-Leasing” a solicitat admiterea acțiunii și încasarea în mod solidar din contul SRL „Justin Construct” și SRL „Bristar Grup” în beneficiul său a datoriei în sumă de 687 130,85 de lei, a dobânzii de leasing până la sfârșitul perioadei de leasing în sumă de 58 802,56 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 15 august 2017, reclamantul SA „MAIB-Leasing” a depus cerere de concretizare a cuantumului pretențiilor din acțiune (vol. I, f.d. 200-202).

În motivarea cererii de concretizare, reclamantul a menționat că, potrivit actului de verificare din 17 august 2016 suma datoriei scadente la contractul nr. FL1-2473 constituie 250 628,60 de lei, care este formată din: 212 618,47 de lei – rata de leasing, 33 201,13 lei – dobânda neachitată în termen, 4 500 de lei amendă; 300 de lei servicii juridice; și suma datoriei pe termen lung 270 026,16 lei, formată din 242 647,92 de lei – cota parte din valoarea de intrare a bunului, 27 378,24 de lei – dobânda de leasing până la sfârșitul perioadei contractului.

Astfel, datorită faptului că la momentul solicitării sumei de 4 500 de lei acesta era prescrisă, cuantumului pretențiilor urmează a fi micșorat în această parte.

Totodată, deoarece calculul dobânzii de întârziere a fost efectuat cu derogare de la dispozițiile articolului 619 din Codul civil, reclamantul a indicat că și cuantumului pretențiilor în această parte urmează a fi micșorat la 44 600,30 de lei.

Datorită faptului că dobânda de neachitare în termen a fost calculată numai până la 18 august 2016, dobânda neachitată pentru perioada 16 august 2016 – 29 decembrie 2016 în cuantum de 0,1 % din suma de 160 022,59 de lei reprezintă 21 603,05 lei, deoarece la 30 decembrie 2016, pârâții au transferat suma de 150 000 de lei în contul stingerii datoriei.

Respectiv, din suma de 150 000 de lei transferați de pârâți, a fost închisă suma de 74 198,93 de lei, care reprezintă dobânda de leasing, iar restul sumei de 75 801,07 lei a fost repartizată la încheierea datoriei la cota valorică a bunului.

Prin urmare, la 30 decembrie 2016, suma datoriei la rata de leasing fără dobândă de leasing constituia suma de 84 221,52 de lei. Totodată, la această sumă, urmează a se calcula dobânda de neachitare în termen pentru perioada 30 decembrie 2016 – 04 septembrie 2017 (249 de zile) ce constituie 20 791,16 lei.

Succesiv, reclamantul a invocat că, în actul de verificare a fost introdusă asigurarea în mărime de 13 456,95 de lei, însă de fapt această sumă nu a fost transferată către asigurator, iar drept urmare cuantumului pretențiilor urmează a fi micșorat cu 13 456,95 de lei.

Astfel, datoria conform contractului nr. FL1-2473 constituie în total suma 350 671,72 de lei, care este formată din datoria scadentă în sumă de 80 645,56 de lei și datoria pe termen lung în sumă de 270 026,16 lei.

Referitor la contractul nr. FL1-2474, reclamantul a evocat că, în conformitate cu actul de verificare din 17 august 2016, suma datoriei scadente constituie 251 206,77 de lei, care este formată din: 213 066,94 lei rata de leasing; 33 339,83 de lei dobânda neachitată în termen; 4 500 de lei amendă; 300 de lei servicii juridice; și suma datoriei pe termen lung de 270 026,16 lei, care este formată din 242 647,92 de lei cota-parte din valoarea de intrare a bunului, 27 378,24 de lei dobânda de leasing până la sfârșitul perioadei contractului.

Succesiv, reclamantul a invocat că, datorită faptului că la momentul solicitării sumei de 4 500 de lei acesta era prescrisă, cuantumului pretențiilor urmează a fi micșorat, în această parte.

Totodată, având în vedere că dobânda de întârziere a fost calculată cu derogare de la dispozițiile articolului 619 din Codul civil, cuantumului pretențiilor în această parte urmează a fi micșorat la 44 998,52 de lei.

Dealtfel, datorită faptului că dobânda de neachitare în termen a fost calculată până la 18 august 2016, dobânda neachitată pentru perioada 16 august 2016 – 29 decembrie 2016 în cuantum de 0,1 % din suma de 160 471,06 lei, constituie *de facto* 21 663,60 de lei, ținând cont și de faptul că, la 30 decembrie 2016, pârâții au transferat suma de 150 000 de lei în contul stingerii datoriei.

Astfel, din contul sumei de 150 000 de lei transferați de pârâți a fost închisă suma de 74 259,48 de lei care reprezintă dobânda de leasing, iar restul sumei de 75 740,52 de lei fiind repartizată la încheierea datoriei la cota valorică a bunului.

Prin urmare, la 30 decembrie 2016, datoria la rata de leasing fără dobândă de leasing constituia 84 730,54 de lei. Totodată, la suma dată urmează a fi calculată dobânda de neachitare în termen pentru perioada 30 decembrie 2016 – 04 septembrie 2017 (249 de zile) ce constituie suma de 21 097,90 de lei.

La fel, datorită faptului că în actul de verificare a fost introdusă asigurarea în mărime de 13 456,95 de lei, însă de fapt aceasta nu a fost transferată către asigurator, cuantumul pretențiilor urmează a fi micșorat cu 13 456,95 de lei.

Astfel, datoria totală conform contractului nr. FL1-2474 constituie 351 038,96 de lei, care este formată din datoria scadentă în sumă de 81 012,80 de lei și datoria pe termen lung este de 270 026,16 lei.

În această ordie de idei, reclamantul SA „MAIB-Leasing” a solicitat admiterea acțiunii și încasarea în mod solidar din contul SRL „Justin Construct” și SRL „Bristar Grup” în beneficiul său a datoriei în sumă de 701 710 lei și a sumei de 30 051,32 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de judecată.

La 04 decembrie 2017, SA „MAIB-Leasing” a depus cerere de concretizare a acțiunii (vol. II, f.d. 15-16).

În motivarea acțiunii concretizate reclamantul a menționat că, la 30 septembrie 2017, data expirării termenului contractului, datoria SRL „Justin Construct” și SRL „Bristar Grup” conform contractului FL1-2473 constituia 394 356,21 de lei, fiind formată din 318 832,13 lei rata de leasing restantă; 12 920,75 de lei dobândă de leasing; 62 303,33 de lei dobândă de neachitare în termen; 300 de lei servicii juridice recuperabile.

Totodată, la 30 septembrie 2017, data expirării termenului contractului FL1-2474, datoria SRL „Justin Construct” și SRL „Bristar Grup” la acesta constituia 394 438,46 de lei, fiind formată din 319 132,43 de lei rata de leasing restantă, 12 920,45 de lei dobândă de leasing; și 62 385,58 de lei dobândă de neachitare în termen.

Concomitent, reclamantul a relevat că, în rezultatul emiterii încheierii de asigurare a acțiunii, au fost suportate cheltuieli de executare în sumă de 2 159 de lei, care urmează a fi compensate din contul debitorilor.

În această ordine de idei reclamantul SA „MAIB-Leasing” a solicitat admiterea acțiunii și încasarea în mod solidar din contul SRL „Justin Construct” și SRL „Bristar Grup” în beneficiul său a datoriei în sumă de 788 794,67 de lei, a sumei de 32 663,84 de lei cu titlu de compensare a taxei de stat achitată la depunerea acțiunii și a sumei de 2 159 de lei cu titlu de compensare a cheltuielilor de executare.

Prin hotărârea din 14 februarie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, s-a admis parțial acțiunea depusă de SA „MAIB-Leasing”, s-a încasat în mod solidar din contul SRL „Justin Construct” și SRL „Bristar Grup” în beneficiul SA „MAIB-Leasing” datoria în mărime de 370 592,98 de lei, cheltuieli de executare în sumă de 2 159 de lei, cheltuieli de judecată pentru achitarea taxei de stat în mărime de 11 117,79 de lei, iar în rest acțiunea s-a respins (vol. I, f.d. 101, 110-118).

Prin decizia din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de SA „MAIB-Leasing” și s-a menținut hotărârea din 14 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani (vol. II, f.d. 167, 168-180).

Prima instanță și instanța de apel și-au argumentat concluziile prin faptul că, din documentele de plată prin care au fost efectuate plăți pentru achitarea ratelor de leasing rezultă cert că, la efectuarea plăților, debitorii au indicat destinația acestora „plata pentru leasing” (vol. I, f.d. 124, 125, 168-171). Prin urmare, odată ce destinația plății a fost indicată de debitor, iar datoria pentru ratele de leasing reprezintă creanța cea mai împovărătoare, din sumele achitate urmau a fi stinse prioritar plățile de leasing.

Respectiv, datoria SRL „Justin Construct” la ratele de leasing financiar constituie 271 734,90 de lei, dintre care 135 867,45 de lei conform contractului de leasing financiar nr. FL 1-2473 din 05 octombrie 2012 și 135 867,45 de lei conform contractului de leasing financiar nr. FL 1-2474 din 05 octombrie 2012.

Subsecvent, instanțele inferioare au notat că reprezentantul pârâtului SRL „Bristar Grup” a invocat tardivitatea pretenției de încasare a dobânzii de întârziere.

Sub acest aspect s-a reținut că, termenul de prescripție pentru depunerea unei cereri în instanța de judecată în vederea încasării dobânzilor de întârziere, urmează a fi calculat începând cu data la care obligația asumată de părți a devenit scadentă.

În acest sens s-a reținut că reclamantul a solicitat încasarea dobânzii de întârziere aferentă plăților de răscumpărare începând cu 30 octombrie 2012, cererea de chemare în judecată, însă, a fost depusă la 14 septembrie 2016. Astfel, această circumstanță denotă omiterea termenului de prescripție pentru revendicarea plăților calculate pe o perioadă ce depășește 3 ani până la înaintarea acțiunii în instanța de judecată.

La 21 ianuarie 2019, SA „MAIB-Leasing” a declarat recurs împotriva deciziei din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (vol. II, f.d. 185-187 recto-verso).

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea, în special prevederile articolului 586 alin. (4) din Codul civil.

La fel, recurentul a opinat că, la judecarea cauzei, Curtea de Apel Chișinău nu a ținut cont de prevederile pct.1.4.1. ale contractelor de leasing nr. FL1-2473 și FL1-2474 din 05 octombrie 2012; prevederile pct. 12.1 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 7 din 17 noiembrie 2014 cu privire la examinarea de către instanțele judecătorești a litigiilor izvorâte din raporturile de leasing financiar.

Or, la pronunțarea hotărârii judecătorești, instanța de apel a aplicat neîntemeiat articolul 586 alin. (1) din Codul civil în favoarea pârâților/intimați, deoarece debitorul datorează o singură sumă din care rezultă accesoriile (dobânzi, penalități sau alte obligații de plată) și nu mai multe prestații similare.

Astfel, și dobânda de întârziere solicitată a devenit scadentă pe ambele contracte la 30 decembrie 2016, fapt confirmat prin calculele desfășurate a datoriiilor conform situației din 30 septembrie 2017, prezentate instanței de fond la 04 decembrie 2017.

Prin urmare, dobânda de neachitare în termen pentru perioadele anterioare (30 octombrie 2012 – 31 august 2013) a fost închisă din contul plăților efectuate de către debitor pe parcursul derulării contractelor, anume conform clauzei priorității plăților.

Astfel, instanța de apel eronat a considerat justificat și întemeiat calculul dobânzilor de întârziere prezentat de pârâtul SRL „Bristar Grup”, conform căruia

valoarea totală a dobânzii de întârziere pentru ambele contracte constituie 98 858,08 lei. Or, Curtea de Apel Chișinău și-a argumentat soluția de a considera corect calculul dobânzii prezentat de SRL „Bristar Grup” din simplul motiv că reclamantul ar fi prezentat un calcul prescrist.

În opinia recurentului, calculul dobânzii de întârziere care l-a prezentat instanței de judecată nu este prescrist, deoarece dobânda a devenit scadentă pe ambele contracte la 30 decembrie 2016.

În această ordine de idei, recurentul SA „MAIB-Leasing” a solicitat admiterea recursului; casarea integrală a deciziei din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 14 februarie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani, cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care să fie admisă integral acțiunea depusă de SA „MAIB-Leasing” și compensarea cheltuielilor de judecată suportate pentru judecarea cauzei în ordine de apel și recurs.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul de admisibilitate al instanței de recurs subliniază că, un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil prevăzute la articolul 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (a se vedea cauza Lebedinski vs Republica Moldova, 16 septembrie 2015, § 32; cauza Sultan vs Republica Moldova, 5 iunie 2018, § 24).

În aceste condiții, procedura de admisibilitate a cererii de recurs va fi efectuată și analizată prin prisma articolului precitat, care cuprinde, în mod particular, dreptul de acces la justiție și dreptul de a fi auzit.

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere.

În acest sens, criteriile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, cauzele Marc Brauer vs Germania, 1 septembrie 2016, § 34; Miessen vs Belgia, 16 octombrie 2016, § 64; Samardžić vs Croația, 20 iulie 2017, § 28; Zubac vs Croația (Marea Cameră), 5 aprilie 2018, § 82).

Așadar, prin prisma articolului 433 din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate verifică dacă actul judecătoresc de dispoziție recurat poate constitui obiectul recursului, dacă cererea dedusă judecății este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Prin urmare, obiectul prezentei cereri se referă la decizia din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Succesiv, completul de admisibilitate notează că, în cazul în care, dreptul de acces la justiție este limitat fie de lege, fie de fapte, instanțele naționale trebuie să verifice dacă aceste restricții au redus esența dreptului și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea cauzele *Levages Prestations Servicii vs Franța*, 25 octombrie 1996, § 40; *Tricard vs Franța*, 10 iulie 2001, §§ 29, 33; *Freitag vs Germania*, 19 iulie 2007, § 37; *Marc Brauer*, 1 septembrie 2016, § 34).

Articolul 434 din Codul de procedură civilă prescrie că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, înafara oricărui dubiu, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea cauzele *Tricard vs Franța*, 10 iulie 2001, § 29; *Nicolae Popa vs România*, 9 decembrie 2014, § 16; *Tence vs Slovenia*, 31 mai 2016, § 31). Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității juridice (a se vedea cauzele *Ponomaryov vs Ucraina*, 3 aprilie 2008, § 41; *Ustimenko vs Ucraina*, 20 octombrie 2015, § 47).

Astfel, completul de admisibilitate opinează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece din materialele cauzei nu poate fi stabilită data când decizia din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost comunicată SA „MAIB-Leasing”, iar drept consecință nu poate fi stabilit momentul când începe să curgă termenul de exercitare a dreptului de a ataca hotărârea judecătorească.

Succesiv, completul de admisibilitate evocă faptul că, în conformitate cu articolul 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate. Or, conform prevederilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Analizând cuprinsul cererii de recurs depuse de SA „MAIB-Leasing” completul de admisibilitate evocă faptul că argumentele invocate în recurs, în esența lor, sunt similare alegațiilor inserate în cererea de apel (vol. II, f.d. 129-133). Astfel se deduce că cererea de recurs *de facto* este o transpunere a motivelor din cererea de apel, iar drept consecință argumentele conținute în aceasta nu pot fi reținute de către completul de admisibilitate a instanței de recurs, deoarece recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

La acest capitol, instanța de recurs atestă că recurentul nu a evidențiat în cererea de recurs formulată memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la reiterarea unor circumstanțe care au fost supuse examinării în ordine de apel.

Sub acest aspect urmează a se evidenția faptul că, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul

de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiurile aplicabile doar procedurii de apel și nu se regăsesc în articolul 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Ba mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma articolului 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Dealtfel, completul de admisibilitate nu poate accepta argumentul precum că instanța de apel nu a ținut cont de prevederile pct. 12.1 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 7 din 17 noiembrie 2014 cu privire la examinarea de către instanțele judecătorești a litigiilor izvorâte din raporturile de leasing financiar. Or, recomandările Curții Supreme de Justiție și hotărârile Plenului Curții Supreme de Justiție reprezintă evaluări ale practicii judiciare existente și aserțiuni cu privire la modul de punere în aplicare a legii, având caracter consultativ și nu pot constitui baza formală a hotărârilor judecătorești, pentru că nu sunt izvor oficial de drept, iar practica națională pe asemenea categorii de litigii invocate în cererea de recurs este diferită de respectiva cauză.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece SA „MAIB-Leasing” nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de Miroslava Luchiancicova, reprezentată de avocatul Petru Răileanu nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că, în condițiile din speță, cererea de recurs a fost depusă după ce SA „MAIB-Leasing” a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations

Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 25 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SA „MAIB-Leasing” împotriva deciziei din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în baza articolului 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing” împotriva deciziei din 23 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing” împotriva societății cu răspundere limitată „Justin Construct” și societății cu răspundere limitată „Bristar Grup” cu privire la încasarea datoriei, obligarea achitării ratelor de leasing înainte de termen și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic